Herstellen en verder ontwikkelen

...herstel van een robuuste economische structuur in Oost-Nederland, om samen de maatschappelijke uitdagingen aan te pakken...

Activiteitenplan 2021

oost nl

Ontwikkelingsmaatschappij
Oost-Nederland

Inhoudsopgave

	Samenvatting	4
1.	Terugblik 2020	6
2.	Ontwikkelingen en trends 2021	10
3.	Doelstellingen Oost NL 2021	14
4.	Focus activiteiten Oost NL 2021	18
5.	Organisatie ontwikkeling 2021	22

Samenvatting

De economische gevolgen van de Covid-19 crisis zijn overal in Nederland voelbaar. Mogelijk zal de Nederlandse economie dit jaar met bijna 6% krimpen - de grootste jaarlijkse daling van het bruto binnenlands product ooit gemeten buiten oorlogstijd. Naar verwachting zullen met name Twente en de Achterhoek bovengemiddeld geraakt worden door de werkloosheid. De exportgeoriënteerde maakindustrie in deze delen van Oost-Nederland is bijzonder gevoelig voor de huidige crisis.

We constateren dat mondiaal de economische ontwikkelingen niet positief en uiterst onzeker zijn. Tegelijkertijd zijn wij ons bewust van de maatschappelijke uitdagingen die steeds urgenter worden rond energie, voeding en gezondheid bijvoorbeeld.
De snelheid van innovatie door de digitalisering neemt hand over hand toe en is door Covid-19 in een nog hogere versnelling terecht gekomen.

Dit betekent dat we samen met de overheid, het bedrijfsleven en kennisinstellingen intensiever tot innovatie- en internationaliseringsoplossingen moeten komen die bijdragen aan de medtech, energietransitie, de eiwittransitie, de circulariteitstransitie en de digitaliserings-transitie.
We staan daarbij voor een enorme schaalsprong om de veerkracht van de economie te versterken.

Oost NL zal in 2021 bijdragen aan het herstel van de economie met het oog op de lange termijn versterking van de economische structuur in Oost-Nederland. Ons meerjarenplan is daarbij leidend en de coalitieakkoorden van Gelderland en Overijssel leveren ons de kaders, evenals het missiegedreven innovatiebeleid van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

De inhoud van dit actvititeitenplan is eveneens passend in het profiel Ontwikkelbedrijf Oost NL. Deze indicatoren zijn economisch ingekleurd. Samen met de provincies Gelderland en Overijssel, het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat én de andere regionale ontwikkelingsmaatschappijen in Nederland werken wij aan een set indicatoren die – naast de economische indicatoren – gebruikt zullen worden om de voortgang op maatschappelijke uitdagingen inzichtelijk te maken.

Voor 2021 hanteren we de volgende prestatie-indicatoren die ook zijn terug te vinden in ons meerjarenperspectief:

Innoveren

€ 50 miljoen

innovatie-investeringen

Internationaliseren

€ 100 miljoen

bedrijfsinvesteringen

Investeren*

€ 23,9 miljoen

cash out

Innoveren

4.400 arbeidsjaren

direct en indirect

Internationaliseren

1.000 arbeidsplaatsen

direct (op termijn van 3 jaar)

Investeren*

42 aantal investeringen

gemeten in mandaten

*inclusief fondsen onder beheer

1. Terugblik 2020

Economie

De economische gevolgen van de Covid-19 crisis zijn overal in Nederland terug te zien. De mate waarin verschilt door regionale verschillen in economische structuur en specifieke regionale omstandigheden. De Rabobank en het CPB verwachten dat de Nederlandse economie dit jaar tussen de 5% tot 6% krimpt. De grootste jaarlijkse daling van het bruto binnenlands product (bbp) ooit gemeten buiten oorlogstijd. Naar verwachting raakt de crisis met name Twente en de Achterhoek bovengemiddeld. De exportgeoriënteerde maakindustrie in deze delen van Oost-Nederland is bijzonder gevoelig voor de huidige crisis.

Coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Overijssel'

De provincie Overijssel zet volop in op economisch herstel, gericht op versterking van de economie op lange termijn. Aangekondigde investeringen in bijvoorbeeld infrastructuur, economie, energietransitie, vrijetijdseconomie, binnensteden en de inrichting van het landelijke gebied worden – waar nodig aangepast – voorgezet. Dat betekent dat de kern van het coalitieakkoord blijft staan. Het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Overijssel' presenteert vier speerpunten als invulling voor het regionaal economisch beleid: betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs, aantrekkelijk vestigingsklimaat, stimuleren van innovatie en ondernemerschap en ontwikkeling naar een circulaire economie. De focus op duurzaamheid en innovatie is voor Overijssel prioriteit in alle relevante sectoren waaronder Food, Health, Logistiek en High Tech & -Materials. Daarnaast geeft de provincie hoge prioriteit aan een gebiedsgerichte aanpak voor stikstof.

Coalitieakkoord 'Samen voor Gelderland'

De provincie Gelderland ontwikkelt en implementeert plannen die het verdienvermogen van de economie in Gelderland versterken en tevens een bijdrage leveren aan tal van maatschappelijke opgaven. Het college van Gedeputeerde Staten ziet daarbij een rol voor haar weggelegd in de fase van herstel. De maatregelen moeten een structurele versterking van Gelderland als gevolg hebben. Om zo snel mogelijk weer te bouwen aan een toekomst en de brede welvaart. Hierin blijven de ambities uit het coalitieakkoord centraal staan. Het coalitieakkoord 'Samen voor Gelderland' zet stevig in op samenwerken in en samen met de Gelderse regio's, innovatie, energietransitie, kennisinfrastructuur, verduurzaming in de landbouw en klimaatadaptatie. Een sterke Gelderse economie is daarbij cruciaal. De provincie zet met name in op het versterken van het vestigingsklimaat, missiegedreven innovatie en de ontwikkeling van de circulaire economie. Daarbij richt de inzet zich op het Food-, Health- en Energycluster, de logistieke sector en de innovatieve maakindustrie.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat: missiegedreven innovatiebeleid

Met het missiegedreven innovatiebeleid wordt door het Ministerie van Economische Zaken een duidelijke koppeling gelegd tussen het verdienvermogen van bedrijven en bijdragen aan grote maatschappelijke vernieuwingsopgaven. Denk hierbij alleen al aan de stikstofproblematiek die enigszins op de achtergrond is geraakt maar nog steeds zeer manifest is. Ook de verdergaande verduurzaming en digitalisering gaan de manier waarop we werken, leven en ons geld verdienen, veranderen. Met de uitbraak van de Covid-19 pandemie heeft het Rijk tal van maatregelen genomen om bedrijven in acute nood bij te staan. Voor 2021 wordt het vizier weer gericht op investeren in het herstel van de economie. Innovaties brengen niet alleen oplossingen voor de genoemde maatschappelijke knelpunten, maar ze dragen tevens bij aan de versterking van ons verdienvermogen. De focus op de missies rond Food, Health, Security en Energy zal weer toenemen. Ook de ontwikkeling en de realisatie van doorbraken bij sleuteltechnologieën, zoals fotonica, kunstmatige intelligentie en nano-, quantum- en biotechnologie komt weer meer centraal te staan. Deze technologieën kunnen daarmee ook ingezet worden op mondiale vraagstukken c.q. -markten. Het ministerie heeft daarbij ook oog voor het mkb. In het mkb-actieplan wordt gesproken over een landelijk kennisnetwerk en de ontwikkeling en implementatie van zogenaamde digitale werkplaatsen om groepen bedrijven te helpen om aan te laten haken bij nieuwe ontwikkelingen rond onder meer digitalisering.

Resultaten Oost NL

De resultaten van de ontwikkelingsactiviteiten – innoveren en internationaliseren – zijn voor 2020 op hoofdlijnen conform de planning. Daar zijn we blij mee want de omstandigheden waaronder we deze resultaten hebben gerealiseerd waren moeilijk. Veel energie kwam los om producten te ontwikkelen die inspelen op het tekort aan medische producten. Ook de behoefte van bedrijven om innovatietrajecten door te zetten was duidelijk te zien bij de lopende programma's en de hausse bij de MIT-aanvragen. De beperkende maatregelen maakten het lastiger voor ons om direct met ondernemers te werken aan bijvoorbeeld nieuwe business cases. Niet alleen qua afstand maar bedrijven hebben ook hun activiteiten verschoven, maakten een pas op de plaats of hadden ineens andere prioriteiten waardoor de ontwikkeling van innovatieve projecten werden gecanceld of uitgesteld.

Omdat er niet gereisd kon worden, werd internationale acquisitie een grote uitdaging. Gelukkig hadden we begin dit jaar een goed gevulde pijplijn met leads die we konden ontwikkelen. We merkten dat met name de wat grotere internationale investeerders gewoon doorgingen met plannen maken en realiseren. Beursbezoeken en handelsmissies moesten vervangen worden door elektronische edities of uitgesteld. De investeringsactiviteiten die gekenmerkt worden door lange leadtimes zijn in het lopende jaar grotendeels intact gebleven. De door EZK beschikbaar gestelde Corona-OverbruggingsLeningen (COL) zorgden voor veel additioneel werk: zo werd voor meer dan € 100 miljoen aan aanvragen beoordeeld en rond de 40% werd omgezet in investeringsvoorstellen. De projectmanagers die zich onder normale omstandigheden bezighouden met innoveren en internationaliseren, stonden daarin de investmentmanagers terzijde. In het tweede kwartaal zijn de eerste voorzieningen getroffen voor portfoliobedrijven die geraakt werden door de gevolgen van de Covid-19 crisis. Door het verhoogde investeringsniveau kwam de liquiditeit van het Participatiefonds al eerder onder druk te staan.

2. Ontwikkelingen en trends 2021

Verwachtingen met betrekking tot Covid-19

Een goed werkend vaccin betekent het einde van de corona-pandemie. Het is goed mogelijk dat een vaccin nog voor het einde van 2020 voor goedkeuring aan de toezichthouders wordt voorgelegd. Voor Europa is dat de European Medicines Agency (EMA), recentelijk verhuisd van Londen naar Amsterdam. De productie is door enkele farmaceutische bedrijven alvast gestart, onder meer in het VK, de VS, China, Brazilië en India. Er is een aantal vaccins in een vergevorderd stadium (derde fase van klinisch onderzoek). Kortom, we verwachten een einde van de anderhalve-meter-samenleving en terugkeer naar een nieuwe balans in de loop van 2021.

Economische ontwikkelingen

Mocht de tweede Covid-19 golf met grootschalige contactbeperkingen dit najaar uitblijven, dan krimpt de economie in 2020 naar verwachting met 5%, gevolgd door 3% groei in 2021. De werkloosheid loopt dan op richting 7% in 2021. Dit blijkt uit analyses van het Centraal Planbureau (CPB). Mocht zich wel een tweede golf voordoen waarin opnieuw grootschalige contactbeperkingen van kracht worden, dan krimpt de economie in 2020 met ruim 6% en zet de krimp ook door in 2021. De werkloosheid loopt dan op tot 10% in 2021. Naar verwachting raakt de crisis de sterke vertegenwoordiging van exportgeoriënteerde maakindustrie in Oost-Nederland extra hard.

Ontwikkelingen op het gebied van innovatie

De ontwikkelingen op het gebied van innovatie in Europa en Nederland zijn vooral gericht op het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen en tegelijkertijd het verdienvermogen van het bedrijfsleven te versterken. Natuurlijk wordt dit missiegedreven innovatiebeleid ook zeker beïnvloed door de huidige crisis. Denk aan het tekort aan materialen en stoffen voor het testen. Helder is dat Nederland c.q. Europa hier mee aan de slag is en gaat. Resourcing en het innoveren van essentiële grondstoffen, materialen en onderdelen neemt toe zodat bedrijven in mogelijke volgende crisissen minder afhankelijk zijn van productie uit lagelonenlanden. Digitalisering is ons dagelijks leven in hoog tempo ingrijpend aan het veranderen. De huidige pandemie heeft deze ontwikkelingen versneld zoals het digitaal thuiswerken, online winkelen en de inzet van E-healthprogramma's in de gezondheidszorg.

Door de technologie enerzijds en de vraag vanuit de markt anderzijds, stellen consumenten ook steeds meer eisen aan producten en bedrijven. Zo zal de beschikbaarheid van diensten op onze smart phone, de organisatiestructuur en het bedrijfsmodel van veel bedrijven ingrijpend beïnvloeden. We zijn ervan overtuigd dat dit in nog veel meer sectoren gaat gebeuren. We kennen bedrijven zoals de taxi Uber en de leenfiets Swap. Hetzelfde zal ook in andere sectoren gaan gebeuren. En dat heeft ingrijpende gevolgen voor de maakindustrie. Een productiebedrijf van machines zal zich ook toe moeten gaan leggen op het verkopen van diensten. Ook robots zullen, bijvoorbeeld in de zorg, ons werk fundamenteel veranderen. Er is zorg over de arbeidsplaatsen die door deze ontwikkeling verdwijnen. Echter de ontwikkeling van deze technologie levert op haar beurt weer banen op en kan juist een hulp betekenen om mensen langer betrokken te houden bij werk en hun sociale omgeving.

Naast digitalisering vormt verduurzaming ook een van de grootste uitdagingen waar de mensheid voor staat. In het terugdringen van onze CO_2-footprint speelt het minder energie gebruiken, decentraal energie opwekken via zon-, wind-, waterkracht en waterstof een belangrijke rol, net als het sluiten van de voedselkringloop.

Innovaties op deze gebieden zijn ook van groot belang om de problemen rond PFAS en stikstof op te kunnen lossen.

Nederlands scoort nog steeds hoog als een van de 'EU innovation leaders' volgens het Innovatie scorebord van de Europese Commissie in 2020. Andere hoge scores zijn Zweden, Finland en Denemarken. Nederland valt op vanwege een steeds verder verbeterende positie op innovatie door de jaren heen. Hierin biedt Oost-Nederland ook een aantrekkelijke onderzoekomgeving en scoort goed op samenwerking tussen publieke organisaties en bedrijven gericht op innovatie op onder meer Food, E-Heath & Tech Med, Artificial Intelligence, Robotica, Fotonica en Waterstof. Het recente voornemen van de EU om steun op waterstofproductie tegen te gaan. Oost-Nederland positioneert zich op decentrale opwekking en niet op grootschalige productie. En daarmee zal dit voornemen van de EU naar verwachting, beperkte invloed hebben op de ontwikkeling van het waterstof-ecosysteem in Oost-Nederland.

Ontwikkelingen op de gebieden van internationale investeringen en handel

De VN organisatie voor handel en ontwikkeling UNCTAD plaatst Nederland in de top 5 van ontvangers van buitenlandse investeringen. Samen met landen als de VS, China en Singapore is Nederland consistent zeer succesvol in het aantrekken van buitenlandse investeerders. Deze positie van Nederland als investeringsland hangt onder andere samen met ons gunstige investeringsklimaat: goede fysieke en digitale infrastructuur, hoogopgeleide beroepsbevolking, efficiënte arbeidsmarkt en relatief hoge investeringen in R&D. De Nederlandse ranking is wel enigszins geflatteerd omdat ook administratieve hoofdkantoren van internationale ondernemingen (die geen toegevoegde waarde produceren in Nederland) in de tellingen zijn meegenomen.

Komend jaar zal het aantrekken van buitenlandse investeerders extra uitdagend zijn. Volgens het World Investment Report 2020 van UNCTAD zullen de wereldwijde directe buitenlandse investeringen (FDI) in 2020 met 40% afnemen ten opzichte van hun waarde in 2019. Vergeleken met 2020, verwacht UNCTAD in 2021 een verdere afname met 5 tot 10%. Ook in Oost-Nederland zal extra inspanning nodig zijn om interessante buitenlandse investeringen te blijven aantrekken. Daarnaast zijn er uitdagingen als onduidelijkheid over de mogelijkheden van intern en extern salderen bij stikstofdepositie.

De effecten van de Brexit zijn vooralsnog beperkt. Britse dienstverleners, (administratieve) hoofdkantoren en vestigingen van banken en mediabedrijven (die vergunningen voor de EU nodig hebben) zijn de afgelopen maanden wel gevestigd in Nederland, maar dan vooral in de Randstad. Dat betreft bedrijfsactiviteiten die relatief gemakkelijk te verplaatsen zijn. Innovatieve industriële bedrijven en R&D-vestigingen, die beter passen in het profiel van Oost-Nederland, zijn kostbaar om te verplaatsen van het VK naar het Europese continent. Daarom wacht dat soort bedrijven zo lang mogelijk, alvorens te besluiten tot verplaatsing. Met name de totstandkoming van de handelsovereenkomst tussen de EU en het VK vóór 31 december 2020, is bepalend voor beslissingen om bedrijfsactiviteiten te verhuizen. Wij gaan ervan uit dat er een handelsovereenkomst komt met de nodige beperkingen, in plaats van een voortzetting van de huidige douane-unie. Daarom verwachten we bewegingen van bedrijven uit het VK naar het Europese continent in de loop van 2021. Oost-Nederland zal daar zeker van mee kunnen profiteren.

In de eerste helft van 2020 is de wereldhandel met zo'n 15% afgenomen. Voor een handelsland als Nederland is dat een forse aderlating. De totale exportwaarde vertegenwoordigt een derde van het bruto binnenlands product en genereert 2,3 miljoen voltijdsbanen in Nederland. Dat is meer dan 30% van de totale werkgelegenheid in Nederland. Gelderland is goed voor een aandeel van 8% van de totale Nederlandse export en Overijssel neemt 7% van de totale Nederlandse export voor haar rekening. Het aandeel van Gelderland en Overijssel in de Nederlandse export is bovengemiddeld hoog voor voedingsmiddelen en landbouwproducten, en voor specifieke producten van de maakindustrie zoals rubber- en kunststofproducten, metaalproducten en elektrische apparaten. Met name de export van producten van de maakindustrie heeft te lijden onder de crisis. Afhankelijk van de mate waarin beperkende maatregelen worden genomen, zou er in 2021 een herstel verwacht kunnen worden van de exportvolumes.

Ontwikkelingen financieringslandschap

Kapitaalmarkt

De uitkomsten van het Kapitaalmarktonderzoek Oost-Nederland, dat dit voorjaar inclusief een aantal updates als gevolg van de Covid-19 crisis werd uitgebracht, geeft een goed beeld van de ontwikkelingen in het Oost-Nederlandse financieringslandschap. Uit het onderzoek blijkt dat het aanbod van kapitaal groter is dan de vraag, echter zijn er (grote) verschillen per levensfase van een bedrijf (startup, groei- en volwassenheidsfase).

In de startupfase (bedrijven jonger dan vijf jaar) is een flink tekort aan kapitaal voor deze doelgroep. Dit is te verklaren door het hoge risico dat financiers in deze startende bedrijven onderkennen. Deze mismatch tussen vraag en aanbod wordt alleen maar groter door de economische crisis. De vraag naar kapitaal stijgt dus fors, zeker bij startups die al omzet maken of beoogden te maken in de nabije toekomst (ruwweg 3-6 maanden) en deze omzet nu (grotendeels) weg zien vallen. Aan de aanbodzijde van kapitaal zien we wel dat vanuit publiek instrumentarium zowel op Europees, landelijk en regionaal niveau kapitaal wordt toegevoegd. De COL- en TOPSS-regelingen (gezamenlijk) zijn echter niet voldoende om aan deze vraag te beantwoorden. Lang niet alle aanvragers kunnen voldoen aan de gestelde voorwaarden van deze regelingen, maar deze innovatieve startups vormen wel de basis voor de economie van morgen. De samenleving is er dus bij gebaat dat deze doelgroep een optimale kans krijgt om door te groeien.

In zowel de groei- als de volwassenheidsfase overstijgt het aanbod van kapitaal de vraagkant vanuit het bedrijfsleven. Ook tijdens de huidige crisis blijkt dat er nog steeds voldoende aanbod aan vreemd vermogen is, waarbij banken wel meer gebruik willen maken van het Rijksinstrumentarium (garanties) om risico's af te dekken. Wel is het zo dat niet alle bedrijven ook daadwerkelijk toegang tot dit kapitaal hebben, bijvoorbeeld doordat banken kredietaanvragen kritischer beoordelen wat tot verschillen in de 'aanbodruimte' van kapitaal per sector zal leiden. Bedrijven die eerst aangaven investeringen uit eigen middelen te kunnen doen, zullen door de crisis alsnog externe financiering voor deze investeringen gaan zoeken. Ook wordt een stijging verwacht van de totale externe kapitaalsbehoefte voor liquiditeitssteun om bedrijven tijdens de crisis- en de herstelperiode te ondersteunen. Verder is het aanbod voor scale-ups/snelle groeiers gekrompen doordat kapitaalverstrekkers momenteel niet bereid zijn relatief hoge risico's te lopen die gepaard gaan met de kapitaalvraag van

scale-ups. Daarnaast hebben bedrijven zonder bestaande bancaire relatie matig toegang tot de kapitaalmarkt.

Innovatiekapitaal

In alle bedrijfsfases is er tekort aan kapitaal specifiek bedoeld voor innovatie. Door de huidige crisis wordt een stijging van dit tekort verwacht. Het EFRO-programma (waaronder het fonds ION+) maar ook Topfonds Gelderland en Innovatiefonds Overijssel voorzien dan ook in de behoefte aan innovatiekapitaal. Innovatieve bedrijven hebben echter tijd nodig om zich te ontwikkelen. Vaak kent dit proces een aantal belangrijke stappen waarbij steeds weer vervolgfinanciering nodig is. Deze momenten vormen in de regel geen natuurlijk moment om ons belang te verzilveren hetgeen oorspronkelijk wel een van de uitgangspunten was. De 'equity gap' zal als gevolg van Covid-19 crisis ook toenemen omdat wij bedrijven langer zullen moeten ondersteunen. Zowel duur als omvang van onze participaties nemen daardoor toe. Ons obligo van € 5 miljoen is vooralsnog voldoende om in deze (aanvullende) behoefte te kunnen voorzien.

Invest-NL

In januari 2020 is Invest-NL na een lange voorbereidings-periode van start gegaan. Invest-NL heeft een eigen profiel en investeringsvoorwaarden. Zo investeren zij vanaf € 5 miljoen. Daarmee kunnen ze waar mogelijk de investeringen van ROM's, die tot 5 miljoen euro investeren, overnemen. Ook bij Invest-NL wordt naast financieringskracht aandacht besteed aan daadwerkelijke ontwikkelingskracht om partijen te helpen tot goede financierbare projecten te komen en de bundeling van projecten mogelijk te maken. Invest-NL en de ROM's zijn inmiddels volop bezig om werkprocessen onderling op elkaar af te stemmen.

3. Doelstellingen Oost NL 2021

De centrale doelstelling voor Oost NL in 2021 is een significante bijdrage te leveren aan en het herstel en verder ontwikkelen van de economische structuur in Oost-Nederland gericht op economische veerkracht van bedrijven en tegelijkertijd bijdragen leveren aan maatschappelijke opgaven. De kracht van Oost NL ligt in het vormen en financieren van veelbelovende bedrijfs-ecosystemen. Daarbij gaat het voor alle activiteiten van Oost NL, naast economische structuurversterking ook om het realiseren van Maatschappelijke Impact. Duurzaam vernieuwen staat centraal, door grensoverschrijdende coalities, nog meer creatieve samenwerking tussen kennisinstellingen, bedrijven, overheden en financiers, om zo een schaalsprong te maken. Oost NL helpt ondernemers om de brug te slaan naar internationale markten en ondersteunt hen bij het vinden van financiering via leningen, participaties of de aansluiting bij Europese Structuur- en R&D-fondsen. Oost NL blijft zich inzetten voor het aantrekken van buitenlandse bedrijven. We beseffen dat internationale ondernemingen goed zijn voor bijna 40% van de werkgelegenheid in de Nederlandse private sector.

Innoveren

In totaal wil Oost NL een twintigtal consortia van samenwerkende bedrijven in de keten, clusters en ecosystemen van de grond trekken. Qua innovatie-investeringen gaat het om circa 50 miljoen aan publieke en private investeringen. Het totaal aantal arbeidsjaren dat daarmee gemoeid gaat, komt daarmee uit op circa 4400 directe- en indirecte arbeidsjaren. Het betreft zowel behoud van bestaande als nieuwe arbeidsjaren. Bij de innovatie-investeringen rond R&D en prototyping zien we vooral reeds langer bestaande bedrijven die ook de middelen hebben om te kunnen investeren c.q. te kunnen co-financieren in R&D- en innovatieprojecten. Nieuwe en/of jonge startupbedrijven hebben nog geen vet op de botten om mee te gaan in de innovatieprogramma's van de overheid. Zij dienen in de praktijk vooral gebruik te maken van publieke en of private leningen c.q. deelnemingen om hun business te ontwikkelen. Helder is dat steeds meer de maatschappelijke impact van de innovaties en startups, naast verdienvermogen, van belang is voor de bedrijven. In overleg met Overijssel en Gelderland werken we naast het bijhouden van de kwantitatieve set indicatoren ook aan een invoering van kwalitatieve mijlpalen voor activiteiten van Oost NL omdat kwantitatieve resultaten in programmaontwikkeling en -uitvoering verder weg in de tijd liggen. Met het zetten van mijlpalen houden Oost NL en de provincies zicht op de voortgang van de ontwikkeling van programma's en clusters door Oost NL.

Internationaliseren

Oost NL zet in op circa 50 projecten in 2021 gericht op bedrijfsvestiging of -uitbreiding. Deze projecten moeten gezamenlijk zo'n 1.000 nieuwe directe arbeidsplaatsen opleveren en circa € 100 miljoen aan bedrijfsinvesteringen door buitenlandse en Nederlandse ondernemingen. Gegeven de onzekere ontwikkelingen is dit een ambitieuze doelstelling. Mocht er zich een tweede Covid-19 golf voordoen, dan zullen deze targets naar beneden bijgesteld worden. De bedrijven die wij acquireren passen goed in de bedrijfs-ecosystemen in Gelderland en Overijssel. De focus ligt op innovatieve bedrijven in Food, Tech, Health en Energy. Hieronder vallen ook logistieke operaties. Met name bedrijven die bijdragen aan de eiwittransitie en de energietransitie hebben onze aandacht, evenals bedrijven actief in de circulaire economie en in artificial intelligence. We blijven ons voor acquisitie concentreren op de focuslanden VS, Canada, VK, Japan en Zuid-Afrika. We zullen alert blijven op mogelijkheden voor reshoring hoewel we tot op heden niet veel ontwikkelingen in die richting waarnemen. Ook zullen we bedrijven blijven ondersteunen die omvangrijke reorganisaties plannen. We zetten ons dan in om een projectteam te formeren en te coördineren (met onder meer het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, NFIA, provincie, gemeente en Oost NL) dat creatief met de directie van de onderneming meedenkt met als inzet een beperking van de impact van de reorganisatie. We hebben ervaren dat dit een effectieve aanpak kan zijn.

Verder zal Oost NL het mkb-bedrijfsleven in Oost-Nederland ondersteunen bij het ontwikkelen van buitenlandse handel, vanuit het GO4EXPORT-programma voor Gelderland en Overijssel en in het kader van het Brexit-programma van Oost NL. We verwachten voor 2021 dat we de fysieke bijeenkomsten in Nederland en de reizen naar het buitenland weer kunnen oppakken. Zodra beursbezoeken en handelsmissies weer mogelijk zijn, verwachten we daarop een forse toeloop vanuit het Oost-Nederlandse mkb. Voor buitenlandse handel blijven wij ons concentreren op Duitsland, VK, VS, Canada, Japan en China. Voor elk land kiezen we een of twee specifieke aandachtsvelden. Voor China verleggen wij de aandacht van technologie naar consumentenproducten. We starten een pilot op Zuid-Afrika en Kenia. We verwachten 200 mkb-bedrijven in Oost-Nederland te kunnen betrekken in onze handelsactiviteiten, onder meer door 9 uitgaande missies die we zelf organiseren, 6 uitgaande missies die onze regionale partners organiseren onder GO4EXPORT, 20 handelsbijeenkomsten die we zelf organiseren, 18 handelsbijeenkomsten van onze GO4EXPORT-partners.

Investeren

Door de directe harde impact van de huidige crisis op onze portfoliobedrijven, begint het plannings- en begrotingsproces van Capital dit jaar niet in september, maar in oktober om op deze manier de meest recente inzichten en vooruitzichten in de begroting voor 2021 te verwerken. Belangrijk hierbij is dat wij beschikken over de laatste stand van zaken op het gebied van fondsmiddelen (voor het Participatiefonds hebben wij per 1 april een investeringsstop moeten instellen) om de samenwerking tussen EZK, de provincies en de ROM's tijdens een eventuele herstelperiode vorm te kunnen geven. Op basis van die recente informatie kunnen we een nauwkeuriger beeld schetsen van de te verwachten nieuwe en vervolginvesteringen, de exits en de voorzieningen voor de verschillende fondsen onder beheer. Daarnaast hebben wij door de Corona-OverbruggingsLeningen (COL) natuurlijk ook tientallen nieuwe bedrijven aan ons beheersportfolio voor 2021 toegevoegd.

Schaalsprong Oost-Nederland

In het afgelopen jaar is ook een aantal ontwikkelingen samengekomen die een enorme schaalsprong voor Oost-Nederland in zich herbergen. De urgentie om de economische crisis vooral te bestrijden met investeringen is alleen maar toegenomen. Zo maakt de EU zich sterk voor een enorm stimuleringsprogramma op het gebied van digitalisering en duurzaamheid. Andere EU-voorbeelden zijn het Europese resiliance & recover fonds (RRF) en React. De EU heeft met deze fondsen extra maatregelen genomen om de economische gevolgen veroorzaakt door de huidige pandemie te reduceren.

Het Rijk heeft ondertussen het derde herstelprogramma voor Covid-19 gepresenteerd dat doorloopt tot de zomer van 2021. En Nederland was op haar beurt met het Groeifonds bezig om het toekomstig verdienvermogen te stimuleren gekoppeld aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. Ook het opschalen van de kennis en innovatieagenda (KIA's) betekent opschalen van de innovatiekracht over landsdelen en provinciegrenzen heen.

Ook het Rijk en de Regio hebben de handen in een geslagen voor een herstelprogramma voor de regionale economie na de huidige crisis. Daarnaast zijn de provincies Gelderland en Overijssel ook plannen aan het maken om middelen vrij te maken het verdienvermogen te stimuleren en tegelijkertijd bedrijven uit te dagen om bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Wanneer we de ambities, plannen en bedragen bij elkaar optellen is er sprake van een enorme inhoudelijke en financiële schaalsprong voor de regio Oost-Nederland. Voor Oost-Nederland betekent dat voor alle betrokken partijen extra aandacht voor: ontwikkelkracht, absorptievermogen (van het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden) én beleidskracht voor de organisatie van middelen. Ook het over provinciegrenzen heen verbinden van initiatieven, om de schaalsprong te kunnen effecturen, passen hierin.

Extra inzet op de maakindustrie in Oost-Nederland

We zien dat met name de Achterhoek en Twente relatief stevig geraakt worden door de huidige crisis. Deze twee sub-regio's kenmerken zich door de prominente aanwezigheid van maakindustrie. Bedrijven in de maakindustrie hebben weinig te maken gehad met sluiting in verband met de lockdown, waardoor er geen sprake is geweest van een abrupte omzetdaling en of het compleet wegvallen van omzet zoals in bijvoorbeeld de horeca. Wel is de Oost-Nederlandse maakindustrie sterk gericht op export en afhankelijk van import, en daardoor gevoelig voor disruptieve gebeurtenissen in de wereldeconomie.

De maakindustrie heeft door de coronacrisis in de eerste plaats te maken gehad met gevolgschade door vertraging in de toelevering van grondstoffen en halffabricaten die de productie verstoren. De sector heeft veel te maken met just-intime-delivery om kostbare voorraden te beperken. Was er eerst alleen sprake van vertraging in grondstoffen en halffabricaten, inmiddels is sprake van algehele vraaguitval. Daarom zal Oost NL in 2021 een additionele inzet doen op de maakindustrie. We stellen – bovenop de reguliere inzet van 2020 – een tweetal teams voor die zich in Gelderland en Overijssel op herstel en versterking van de maakindustrie richten. Deze teams zullen vooral, maar niet-exclusief, acteren in de Achterhoek en Twente en bijvoorbeeld ook in de Veluwezoom, Stedendriehoek en regio Zwolle.

Elk van de twee teams bestaat uit drie personen, waarbij elk van de 3 business units van Oost NL vertegenwoordigd is. Met deze twee multidisciplinaire teams verwachten we samenwerkingsclusters in de Oost-Nederlandse maakindustrie te versterken, kennisinstellingen te betrekken bij innovatieprojecten binnen de maakindustrie, initiatieven op het gebied van reshoring en nearshoring te ondersteunen, exportkansen richting Duitsland en het VK te optimaliseren, en bedrijven van kapitaal te voorzien die te lijden hebben onder de crisis maar in de basis gezond zijn. Deze additionele inzet zal tijdelijk van aard zijn en in beginsel niet langer dan twee jaar duren. We verwachten op deze manier bij te kunnen dragen aan een versneld herstel van de maakindustrie en te voorkomen dat veelbelovende bedrijven omvallen of overgenomen worden door buitenlandse partijen die in deze verzwakte bedrijven voordelige overnameprooien zien.

Extra aandacht voor de Schaalsprong Oost-Nederland

In de toelichting hierboven is het pallet aan extra programma's die op Nederland en daarmee ook op Oost-Nederland afkomen geschetst. Het gaat niet alleen meer om het inventariseren van mogelijke projectenlijsten maar deze ook daadwerkelijk vraaggestuurd door bedrijven en andere ecosysteempartners van de grond te tillen. Het zijn allemaal extra middelen naast de reguliere middelen. Dit vergt dus ook extra capaciteit in de komende jaren om de enorme kansen die zich voordoen ook daadwerkelijk te verzilveren voor Oost-Nederland.

In eerste instantie denken we aan 5 FTE die daadwerkelijk met de diverse huidige aanvragen voor het groeifonds zich kunnen bezighouden en projecten kunnen ontwikkelen voor LTI's die nu actueel zijn. Mogelijk zijn hier ook goede verbindingen te leggen vanuit het perspectief van RRF en React. Maar een juiste verbinding is nog geen vraag gestuurd project voor bedrijven. Door een juiste focus aan te brengen in de opgaven van het team en een goede monitoring weten we ook of dit afdoende is voor de komende jaren of dat deze aantallen alsnog aan de ambities van onze subsidienten moeten worden aangepast.

4. Focus activiteiten Oost NL 2021

Verdienvermogen & maatschappelijke missies

We zien dat het aangegeven missiegedreven innovatiebeleid door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat eveneens worden omarmd door de provincies Overijsel en Gelderland. De Kennis & en Innovatie Agenda's (KIAs) die deze missies concreter maken vallen samen met de sterkten van bedrijven en kennisinstellingen in Oost-Nederland op het gebied van Food, Health, Tech en Energy. Dit wordt ook weer bevestigd door de herijking van het onderzoek de Kracht van Oost. Een aantal activiteiten binnen deze KIA's worden in gezamenlijkheid door de ROM's uitgevoerd. De ROM's hebben zich samen met de provincies ook met de ondertekening van de KIA's verbonden aan de verdere ontwikkeling van het missiegedreven innovatiebeleid. Thans wordt ook onderzocht hoe de krachten kunnen worden gebundeld voor de ontwikkeling van programma's die ingezet kunnen worden voor het Groeifonds.

Het is van belang om het verdienvermogen van bedrijven in het verlengde te brengen met het bijdragen aan de maatschappelijke opgaven. Hiervoor zet Oost NL in op een aantal strategische projecten rond Food, Health, Tech en Energy, waarin we integraal onze kernactiviteiten op inzetten. Deze integraliteit is trouwens ook terug te vinden in de missies zelf waarin naast andere ministeries, de nationale wetenschapsagenda en ook diverse topsectoren binnen één missie samenwerken om een bijdrage te leveren aan het oplossen van de maatschappelijke vraagstukken.

Oost NL voert het activiteitenplan 2021 uit in samenwerking met haar omgeving. Helder is dat de samenwerking met onder meer de verschillende economic boards en valleys van belang is bij het versterken van de Oost-Nederlandse economie en het stimuleren van regionale innovatie.

Het samenspel met de midden-structuur (eerste lijn-organisaties) in Overijssel (Cleantech Regio, Kennispoort Zwolle en Novel-T) respectievelijk het organiserend vermogen in Gelderland (Kiemt, Food Valley NL, Health Valley en RCT Gelderland) resulteert optimaal in resultaten en impact wanneer de principes van rolduidelijkheid en rolvastheid worden gerespecteerd.

Innoveren

Doel is om met samenhangende activiteiten tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden, concurrerende, sterke en duurzame clusters en ecosystemen van samenwerkende bedrijven in Oost-Nederland te realiseren om daarmee de veerkracht van de Oost-Nederlandse economie te versterken. Veerkracht die we ook extra nodig hebben in verband met het herstel van de crisis. Als neutrale partij levert Oost NL organiserend vermogen en richt zij zich volledig op de samenwerking en haar meerwaarde om te komen tot gemeenschappelijke plannen. Programma's zijn altijd maatwerk. Veelal bestaan geen directe aanknopingspunten maar betreft het in eerste instantie fuzzy front-end activiteiten in de vorm van gesprekken ondernemers, analyse van bedrijvennetwerken beleidsontwikkelingen, trends scannen en uit deze brei van informatie samen met bedrijven bepalen wat er op ze afkomt en hoe ze daar de beste respons op kunnen geven (maken van roadmaps).

Voorbeelden waarbij Oost NL een rol speelt bij innovatie zijn de ontwikkeling van de plannen rond Foodswitch, Waterstof en Artificial Intelligence waarmee wordt voorgesorteerd op onder meer het Groeifonds, EU-programma's en de KIA's. Hierin passen ook de fieldlabs/open innovatiecentra. Dat zijn thematische publiek-private samenwerkingsverbanden van een groep bedrijven met kennis- en/of zorginstellingen die innovaties ontwikkelen en prototypes testen samen met de directe gebruikers/klanten. Andere voorbeelden zijn het vliegtuigonderhoudscluster rond de luchthaven Twente, het Fotonicacluster, het cluster van bedrijven dat werkt aan de proteïnetransitie en de bouw van het energy-storage cluster. Een ander speerpunt is de opbouw van een digitaliseringsprogramma en het helpen van mkb-bedrijven op procesinnovaties in de productie maar ook na te denken over de verdienstelijking van het product dan wel het maken van complete nieuwe verdienmodellen. Al deze clusters leiden vervolgens tot innovatieprojecten en mogelijk de ontwikkeling van business cases in dit veld.

Oost NL ondersteunt ondernemers in (Europese-) innovatieprojecten door te makelen en te schakelen met partijen die een bijdrage kunnen leveren aan nieuwe ideeën van bedrijven en/of kennisinstellingen en om deze ideeën door te ontwikkelen naar prototypes c.q. marktkansen. Wij leggen hiervoor verbindingen met andere (buitenlandse) ondernemers, potentiële klanten, kennisinstellingen en Europese netwerken, Europese structuurfondsen en Europese R&D-fondsen in samenwerking met onder meer de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Bij de ondersteuning van de business cases van bedrijven staat het overbruggen van de afstand tot de markt centraal. Ook hier weer door te makelen en te schakelen tussen bedrijven, kennisinstellingen en marktpartijen die hier een bijdrage aan kunnen leveren. Een belangrijk element voor Oost NL is het toetsen c.q checken of de ondernemer(s) zijn aannames in het verdienmodel in de markt ook daadwerkelijk getoetst heeft. Hiervoor gebruikt Oost NL het universeel erkende business model canvas.

In deze oriëntatiefase helpt Oost NL dus de ondernemer(s) in zijn zoektocht om de juiste koers te vinden om zijn idee richting de markt (vraagarticulatie) te brengen.

Het marketreadiness- en investor readiness programma zijn hier relevant in. Bij een geslaagde financiering heeft de ondernemer de mogelijkheid om specialisten c.q. marktpartijen in te huren om de business case verder te implementeren en daarmee wordt de implementatiefase van de business case aan de marktpartijen zelf overgelaten.

Kerntaak Innoveren

Door kennis, kapitaal en ons netwerk ter beschikking te stellen, helpen wij ondernemers bij de ontwikkeling, realisatie en het naar de markt brengen van innovaties. We verbinden bedrijven, kennisinstellingen en overheid om gezamenlijk synergie te creëren en in toenemende mate werken ook maatschappelijke organisaties mee aan het vinden van de juiste oplossingen. Onze eerste opdracht is het signaleren van trends en het identificeren van kansen (vraagarticulatie) voor regionale bedrijven. Vervolgens kan Oost NL vanuit een neutrale positie programma's, projecten en business cases begeleiden, ontwikkelen en aanjagen. We werken gericht samen met alle relevante partijen in onze regio en leveren organiserend vermogen. Europese middelen vinden en er voor zorgen dat het mkb hiervan gebruik kan maken, is een belangrijk middel om innovaties bij bedrijven aan te jagen. De activiteiten kunnen relevante informatie op leveren voor strategische acquisitie targets en handelsmissies voor internationaliseren en mogelijke interessante investeringsproposities voor de kerntaak investeren.

Internationaliseren

De acquisiteurs van Oost NL komen aan hun leads, voor (internationale) bedrijfsvestiging en -uitbreiding in onze regio, door het voeren van gesprekken met bedrijven in de regio, door het bezoeken van netwerk events in het buitenland, door gerichte bedrijfsbezoeken in het buitenland, en door tussenkomst van de Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA). We blijven ook in 2021 stevig inzetten op een goede werkrelatie met NFIA met als inzet om de lead-stroom te vergroten. Gedurende 2020 hebben we onze pijplijn met leads maximaal benut en in 2021 zullen we meer energie dan voorheen moeten besteden aan het opnieuw vullen van de pijplijn. Vanuit Oost NL zorgen wij dat we goed aangesloten zullen zijn bij de Nationale Acquisitieteams van NFIA die relevant zijn voor onze regionale proposities. We zullen ook in 2021 meer aandacht geven aan 'strategische acquisitie'. Dat betekent dat we op basis van een analyse van bedrijfsecosystemen – analyseren welk type bedrijven de grootste toegevoegde waarde heeft, en vervolgens contact leggen met dergelijke bedrijven in het buitenland.

Naast deze strategische acquisitie (bedrijven overtuigen die goed passen in Oost-Nederland maar niet per se uitbreiding in Noord-West Europa overwegen) gaan we ook door met de meer generieke acquisitie (bedrijven die uitbreiding in Noord-West Europa overwegen, richting Oost-Nederland begeleiden). Wanneer (internationale) bedrijven geïnteresseerd zijn in vestiging of uitbreiding in onze regio, voorzien wij ze van alle benodigde informatie (soms in de vorm van bidbooks), helpen wij ze met het vinden van een juiste locatie, en introduceren wij ze bij relevante partners in de regio. We leveren ondersteuning op maat totdat het investeringsbesluit genomen is. En soms ook daarna nog.

Kerntaak Internationaliseren

Acquisitie is het identificeren en verleiden van (internationale) bedrijven om zich te vestigen of uit te breiden in Oost-Nederland. Voor de internationale acquisitie richten we ons met name op de focuslanden: Verenigde Staten, Canada, Japan, Verenigd Koninkrijk en Zuid-Afrika. Als lid van het 'Invest in Holland' netwerk, is Oost NL de exclusieve partners van Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) in Oost-Nederland.

Het stimuleren van internationale handel door Oost-Nederlandse mkb-bedrijven doen wij samen met onze regionale partners door ondernemers: (1) te informeren over mogelijkheden, (2) te ondersteunen bij het betreden van nieuwe markten en (3) follow-up ondersteuning te geven na buitenlandse bezoeken.

We richten ons daarbij vooral op Duitsland, VK, VS, Canada, Japan en China. Oost NL vertegenwoordigt Gelderland en Overijssel nationaal binnen Trade & Innovate NL.

In het kader van de stimulering van internationale handel vanuit Oost-Nederland, organiseren wij handelsreizen, reizen met enkele bedrijven onder leiding van Oost-Nederlands boegbeeld ('ambassadeursreizen'), business events, handelstafels, etc. Digitaal zolang dat moet, fysiek zodra dat kan. Dat gebeurt bij voorkeur in samenwerking met RVO en de andere ROMs in het netwerk van Trade & Innovate NL, en met de Netherlands Business Support Offices (NBSOs). Daarnaast ondersteunt Oost NL bedrijven rondom de handelsreizen door onder meer informatievoorziening, contacten en coaching. In de uitvoering zet Oost NL zo veel mogelijk regionale partners in. Een webportal verzorgt de algemene informatievoorziening.

Investeren

In de huidige crisis zien we een enorme dynamiek in onze portfolio waarbij de liquiditeit en de continuïteit van onze bedrijven veel aandacht vragen. Met de faciliteit Corona-OverbruggingsLeningen hebben we veel, maar niet alle bedrijven in Oost-Nederland kunnen helpen. Daarnaast neemt Oost NL de regie als er voor de cofinanciering van een COL een consortium van aandeelhouders moet worden gevormd. Inmiddels is er ook weer capaciteit om naast de COL, andere bedrijven te acquireren voor reguliere investeringen. Bij elke board meeting of aandeelhouders-vergadering agenderen onze investment managers de exit en de exit visie.

Zeer recent heeft het Ministerie van EZK bekendgemaakt dat zij € 150 miljoen (nog te matchen) vrijmaakt ter structurele versterking van de fondsen van de ROM's.
Oost NL beschouwt dat als een welkome kapitaalsinjectie in het Participatiefonds waarmee het economisch herstel in Oost-Nederland sneller kan worden vormgegeven.

In 2021 willen wij met name in de seedfase meer gaan werken met gestandaardiseerde producten. Kenmerkend voor deze doelgroep is dat zij nog bezig zijn met productontwikkeling en meerdere financieringsrondes nodig hebben om uiteindelijk zelfstandig te kunnen voortbestaan. Deze doelgroep gaan we bedienen door (converteerbare) achtergestelde leningen waarbij wij een gestandaardiseerde leningsovereenkomst gebruiken.
Bestaand mkb heeft voorkeur voor (achtergestelde) leningen voor het realiseren van haar groei- en innovatieplannen. Oost NL ziet kans om dit potentieel toch aan te spreken door een meer flexibel financieringsinstrument aan te bieden.

Wij denken hierbij aan (achtergestelde) leningen met een getrapt tarief afhankelijk van het behalen van succes en een hoge mate van flexibiliteit bij aflossingen.

Naast de meer generieke behandeling van leads, wil Oost NL ook actiever gaan werven onder potentieel strategische deelnemingen zodat wij bedrijvenclusters in Oost-Nederland gericht kunnen versterken. Na de lockdown periode als gevolg van Covid-19 is hier weer meer gelegenheid voor. Ook de samenwerking met Invest-NL zal in 2021 verbreed en verdiept worden om daarmee de kapitaalsbehoefte van bedrijven die de € 5 miljoen te boven gaat, goed te kunnen accommoderen.

Kerntaak Investeren
Naast het Participatiefonds Oost NL van de verschillende gezamenlijke aandeelhouders, kennen beide provincies vergelijkbare eigen fondsen in Topfonds Gelderland, Innovatiefonds Overijssel en Innovatiefonds Twente. Het management van deze fondsen is belegd bij Oost NL. Wij investeren vooral in startende bedrijven, dus in de vroege fase van hun ontwikkeling, waar private investeerders het vaak niet aandurven om alleen een financiering te verstrekken (marktfalen). Met Oost NL verzekert een bedrijf zich van een constructief-kritische cofinancier met markt- en organisatiekennis, die kan ondersteunen bij de gecontroleerde groei van de organisatie, een zorgvuldige financiering en een gedegen ondernemingsplan.

Flexibel inspelen op actualiteit
Onze kernactiviteiten met de daarin onderscheiden activiteiten zijn bijna allemaal terug te vinden binnen de hierboven aangegeven missies. Door onder meer de inzet op de majeure thema's te focussen komt meer capaciteit beschikbaar om deze thema's ook daadwerkelijk vorm te geven. Hierdoor komt Oost NL in haar activiteiten ook weer meer in balans als ontwikkelingsmaatschappij naast uitvoeringsmaatschappij voor Oost-Nederland. Wel is door onze subsidienten gevraagd in een verhouding van 80-20, flexibiliteit in te bouwen in het activiteitenplan als gevolg van Covid-19 of andere acute ontwikkelingen. Dit betekent in de praktijk dat lopende activiteiten direct moeten worden stilgelegd en de organisatie snel kan overschakelen op acute activiteiten die op dat moment nodig zijn. In het afgelopen jaar hebben we hier al ervaring in opgebouwd (zie COL) hoe we dat ook samen snel en effectief kunnen regelen.

Gelderland en Overijssel zetten ook in op de samenwerking met het Rijk voor het herstelprogramma van de economie in 2021 en verder. De dynamische agenda herstel regionale economie is nu klaar. Ook hier kunnen activiteiten uit voortvloeien die we nu nog niet kunnen voorzien. Nadrukkelijk wordt gekeken hoe dit herstelprogramma ook relaties kan leggen met het reguliere Europese-, Nationale- en provinciale beleid en op de extra maatregelen die zijn genomen. Ook zetten de provincies stevig in op samenwerken in en tussen de Gelderse regio's respectievelijk de Overijsselse regio's. In de praktijk zal dit van Oost NL aandacht vragen om een goede balans te vinden tussen enerzijds activiteiten in de regio en activiteiten die van belang zijn voor de regio maar juist daarvoor ook gekoppeld moeten kunnen worden op provinciaal, nationaal en/of Europees schaalniveau.

5. Organisatie ontwikkeling 2021

Nieuwe balans

We zijn als Oost NL sinds maart 2020 opeens allemaal gaan thuiswerken als gevolg van Covid-19. Tot onze tevredenheid merkten wij dat dit technisch en logistiek binnen onze organisatie heel goed te realiseren was. Sinds de zomer van 2020 werken wij aan een nieuwe balans tussen thuiswerken en ontmoetingen op de zaak, totdat een vaccin beschikbaar is en we de beperkingen los kunnen laten. Hierbij spelen wij 'agile' in op actuele ontwikkelingen en nemen we de richtlijnen van het RIVM als uitgangspunt. Collega's die graag één of meerdere dagen in de week naar kantoor willen kunnen komen faciliteren wij bij Oost NL op veilige wijze. Ook maken wij het mogelijk voor teams om elkaar fysiek te ontmoeten. Met name voor de sociale cohesie en het creatieve proces van Oost NL is het van toegevoegde waarde om als collega's individueel en in teams elkaar ook regelmatig fysiek te ontmoeten. En wij vinden kantoor daar een logische plek voor. We willen ook in onze relaties met externen de mogelijkheid faciliteren om elkaar fysiek te ontmoeten voor de bedrijvigheid en de business. Vooral kennismaking, moeilijke gesprekken, het creatieve proces hebben met een fysieke ontmoeting naar ons idee meerwaarde.

Veiligheid

Voor het veilig werken wordt niet alleen gekeken naar het nemen van de juiste Covid-19 maatregelen maar ook naar een veilige werkomgeving tussen medewerkers. Interne coaches en een vertrouwenspersoon ondersteunen deze veilige werkomstandigheden voor onze medewerkers in de persoonlijke omgang. Echter het begrip veiligheid moeten we ook meer en meer uitbreiden naar de digitale wereld waarin we steeds meer samen aan het werken zijn. Een juiste omgang met persoonsgegevens en ons verweren tegen cybercrime vraagt ook steeds meer aandacht in het bewust laten worden van onze medewerkers op de steeds professionelere uitnodigingen van cybercriminelen.

Diversiteit

Bij Oost NL zijn wij ervan overtuigd dat diversiteit in geslacht, leeftijd en achtergrond bijdraagt aan een gezonde, leuke en effectieve organisatie. Door het aantrekken en begeleiden van trainees halen we niet alleen jong talent binnen met verfrissende ideeën, maar bieden we deze jonge vrouwen en mannen ook de kans om zinvolle eerste werkervaring op te doen waardoor het gemakkelijker wordt om door te stromen op de arbeidsmarkt. We zagen dit jaar de balans tussen vrouwen en mannen al verbeteren. Nu is de balans dat iets ,minder dan de helf vrouwen zijn in verhouding tot mannen en we willen deze balans nog verder in evenwicht brengen in 2021.

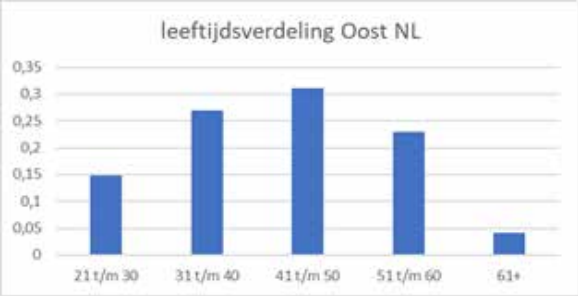

Flexibiliteit

Helder is dat Oost NL een dynamische organisatie is die veel te maken heeft met aanpassingen en veranderingen van haar activiteiten zoals dat in de afgelopen jaren ook van toepassing is geweest. Het snel in kunnen spelen dwars door de organisatie heen om de Corona-OverbruggingsLeningen te verwerken is daar een mooi voorbeeld van. Ook in het toekomstig herstel en verdere versterking van de economie voorzien wij dat we een flexibele inzet van onze medewerkers nodig zullen hebben en wij hen daarin ook dienen te ondersteunen.

Competenties

De extra verwachte activiteiten rond Europese herstelprogramma's rond duurzaamheid en digitalisering, het Groeifonds, het Herstelprogramma van het Rijk, regionale en provinciale programma's vragen zeker ook aandacht in de competentie-ontwikkeling van onze medewerkers op onze ambachten Innoveren, Internationaliseren en Investeren. Daarbij is het de vraag hoe de arbeidsmarkt zich gaat ontwikkelen. Oost NL slaagt hier in door enerzijds goede passende arbeidsvoorwaarden te bieden en tevens geëngageerd te zijn in het bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken dat gecombineerd wordt met het verdienvermogen van bedrijven.

Laan van Malkenschoten 40
Postbus 1026
7301 BG Apeldoorn
088 667 01 00

info@oostnl.nl
www.oostnl.nl

oost nl

Ontwikkelingsmaatschappij
Oost-Nederland